

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
w Kielcach

**Czynniki wpływające na dysfunkcjonalność
współczesnej rodziny i wpływ tej
dysfunkcjonalności na funkcjonowanie
dziecka w rodzinie, szkole i grupie
rówieśniczej**

zestawienie bibliograficzne w wyborze

Wybór i opracowanie

Marta Boszczyk
Magdalena Zawal

Kielce 2010

Wydawnictwa zwarte

1. Andrzejewski, Marek : Ochrona praw dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej : (dziecko, rodzina, państwo) / Marek Andrzejewski. – Kraków : „Zakamycze”, 2003. – 320, [1] s. – (Monografie Zakamycza)
Sygn. 238919 Czytelnia
2. Badora, Sylwia : Rodzina i formy jej wspomagania / Sylwia Badora, Barbara Czeredrecka, Danuta Marzec. – Kraków : „Impuls”, 2001. – S. 53-56 : Rodzina dysfunkcyjna
Sygn. 231622 Czytelnia
Sygn. 231623-231624 Wypożyczalnia
3. Biała Jolanta: Zagrożenia w wychowaniu dziecka we współczesnej rodzinie polskie / Jolanta Biała. – Kielce : Wydaw. Akademii Świętokrzyskiej, 2006. – 144 s.
[Pojęcie rodziny; funkcje; zagrożenia; metody pracy z dzieckiem i rodziną zagrożoną]
Sygn. 241581 Czytelnia
4. Pawłowska, Róża : Dysfunkcja rodziny a przemoc // W : Przemoc dzieci i młodzieży w perspektywie polskiej transformacji ustrojowej / pod red. Jana Papieża, Andrzeja Płukisa. – Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 1999. – S. 395-404
Sygn. 227408 Czytelnia
Sygn. 229465, 231028 Wypożyczalnia
5. Kawula, Stanisław : Człowiek w relacjach socjopedagogicznych : szkice o współczesnym wychowaniu / Stanisław Kawula. – Toruń : Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, 2004. – S. 180-189 : Dziecko w rodzinie funkcjonalnej i dysfunkcyjnej
Czytelnia Pedagogiczna Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego

6. Kawula, Stanisław : Pedagogika rodziny : obszary i panorama problematyki / Kawula Stanisław, Brągiel Józefa, Janke Andrzej. – Wyd. 2. – Toruń : Wydaw. Adam Marszałek. – 2005. – S. 149-154 : Dziecko w rodzinie funkcjonalnej i dysfunkcyjnej
Sygn. 239573 Czytelnia
Sygn. 231017, 231018, 243081 Wypożyczalnia
7. Laskowska, Sylwia : Funkcja założona a rzeczywista instytucji działających na rzecz dziecka z rodziny dysfunkcyjnej // W : Działanie społeczne w pracy socjalnej na progu XXI wieku / red. nauk. Ewa Kantowicz, Andrzej Olubiński. – Toruń : Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, 2000. – S. 367-373
Czytelnia Pedagogiczna Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego
8. Łuczyński, Andrzej : Dzieci w rodzinach zastępczych i dysfunkcyjnych / Andrzej Łuczyński. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2008. – 245, [1] s.
Czytelnia Pedagogiczna, Biblioteka Główna Uniwersytetu Humanistyczno –Przyrodniczego
9. Matyjas, Bożena : Dzieciństwo w rodzinie bezrobotnych w środowisku małego miasta / Bożena Matyjas. – Kielce : Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, 2003. – S. 60-72 : Dziecko w sytuacji zagrożenia. Dziecko z dysfunkcją rodziny
[Dziecko a dysfunkcja rodziny. Przyczyny dysfunkcji i patologii rodziny w Polsce. Bezrobocie rodziców i jego wpływ na sytuację domową i środowiskową dzieci. Bieda jako doświadczenie dziecka]
Sygn. 235782 Czytelnia
Sygn. 236111 Wypożyczalnia

10. Matyjas, Bożena: Rodzina i jej wspomaganie (wypisy wybranych tekstów z pedagogiki społecznej i opiekuńczej z lat 1990-2004). – Kielce : Wydaw. Uczelniane Wszechnicy Świętokrzyskiej, 2005. – S. 205-213 : Praca socjalna z dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną – w poszukiwaniu nowych rozwiązań i modeli działań
Sygn. 239590 Czytelnia
Sygn. 239591 Wypożyczalnia
11. Patologie zachowań społecznych : rzeczywistość przełomu wieków XX i XXI : rodzina dysfunkcyjna - przemoc / red. nauk. Krystyna Dymek-Balcerk ; Politechnika. – Radomska im. Kazimierza Pułaskiego. – Wyd. 3 zm. – Radom : PR, 2000. – 245 s.
Czytelnia Pedagogiczna Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
12. Pawłowska, Róża : Dysfunkcjonalność rodziny a rozwój osobowości dzieci i młodzieży / Róża Pawłowska, Zbigniew Grzywacz. – Koszalin : Wydaw. Uczelniane BWSH, 1998. – 293 s.
Biblioteka Główna, Czytelnia Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
13. Praca z rodziną dysfunkcyjną (na przykładzie Domu Rodzinnego „Nasz Dom” w Białymstoku) / Krzysztof Sawicki // W : Rodzina polska na przełomie wieków : przeobrażenia, zagrożenia, patologie / pod red. Jana Żebrowskiego. – Gdańsk : Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2001. – S. 298-304
Sygn. 232293 Czytelnia
14. Rodzaje i rozmiary dysfunkcji i patologii w rodzinie w okresie transformacji w Polsce / Andrzej Michał Tchorzewski // W : Problemy współczesnej rodziny w Polsce : materiały z II Ogólnopolskiego Sympozjum Naukowego / redakcja naukowa Henryk Cudak. – Piotrków Trybunalski : Wydawnictwo Filii kieleckiej WSP, 1998. – 28-36
Sygn. 233769 Czytelnia

15. Rodzina dysfunkcyjna / Barbara Smolińska-Theiss // W : Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. T.5, R-St / [red. prowadzący Encyklopedii Ewa Różycka ; red. nauk. Grażyna Dryżałowska [et al.]. – Warszawa : „Żak” , 2006. – S. 330-332
Sygn. 242411 Czytelnia
Sygn. 242412 Bibliografia
16. Rodziny dysfunkcjonalne / [red. t. Lidia Mościcka]. – Wrocław : Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, 1991. – 243 s. – (Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Pedagogiczne 0137-1096 91)
Sygn. 210358 Wypożyczalnia
17. Sakowicz, Tadeusz : Dysfunkcjonalność rodziny a resocjalizacja : (wybrane teksty z socjologii rodziny i resocjalizacji) / Tadeusz Sakowicz. – Kraków : „Impuls”, 2006. – 281, [3] s.
Sygn. 245373 Wypożyczalnia
18. Seweryńska, Anna Maria : Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej : przewodnik dla wychowawców i nauczycieli / Anna Maria Seweryńska. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2004. – 77, [3] s. – (Psychologia, Pedagogika)
Sygn. 240125 Czytelnia
19. Sytuacja dziecka w rodzinie patologicznej na przykładzie rodziny alkoholowej / Barbara Wojciechowska-Charlak // W: Środowiska opiekuńczo-wychowawcze / pod red. Barbary Wojciechowskiej-Charlak. – Kielce : Wydaw. Uczelnie Wszechnicy Świętokrzyskiej, 2002. – S. 39-47
[M. in. role odgrywane przez dzieci]
Sygn. 234334 Czytelnia
Sygn. 234335, 236391, 236392 Wypożyczalnia

20. Sytuacja szkolna dzieci z rodzin patologicznych / Zofia Brańska // W : Podmioty opieki i wychowania / pod red. Zofii Brańskiej. – Kraków : Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2002. – S. 90-100
Biblioteka Główna, Czytelnia Pedagogiczna Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego
21. Śledzianowski, Jan : Dysfunkcjonalność rodziny a ucieczki dzieci z domu rodzinnego // W : Problemy współczesnej rodziny w Polsce : materiały z II Ogólnopolskiego Sympozjum Naukowego / redakcja naukowa Henryk Cudak. – Piotrków Trybunalski : Wydawnictwo Filii kieleckiej WSP, 1998. – S. 53-63
Sygn. 233769 Czytelnia
22. Wychowanie w rodzinie współczesnej w świetle zagrożeń i wsparcia społecznego : materiały z III Ogólnopolskiego Sympozjum Naukowego / redakcja naukowa Henryk Cudak. – Piotrków Trybunalski : Wydawnictwo Filii kieleckiej WSP, 1999. – 417, [2] s.
Sygn. 233770 Czytelnia
23. Zadania placówek wsparcia dziennego w kompensowaniu braków opiekuńczo-wychowawczych rodzin dysfunkcyjnych / Renata Stojcecka-Zuber // W : Opieka i wychowanie w rodzinie, szkole i środowisku / pod red. Bożeny Matyjas, Renaty Stojceckiej-Zuber. – Kielce : Wydaw. Akademii Świętokrzyskiej, 2007. – S. 121-132

Wydawnictwa ciągłe

24. Bomba, Jacek : Rodzina w dzisiejszej Polsce : spojrzenie psychiatry / Jacek Bomba // „Znak”. – 2005, [nr] 2, s. 15-[20]
[Pojęcie funkcjonalności i dysfunkcjonalności rodziny. Maltretowanie, wykorzystywanie i zaniedbanie w rodzinie]
Czytelnia Główna, Czytelnia Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Humanistyczno - Przyrodniczego

25. Broniszewska, Małgorzata : Pracujemy z rodziną dysfunkcyjną czyli o trudnej sztuce budowania relacji i wzajemnego zaufania / Małgorzata Broniszewska // „Głos Pedagogiczny”. – 2009, nr 2, s. 32-36
[Relacje szkoła – rodzice]
26. Dube, Shanta R. : Dorastanie z rodzicami nadużywającymi alkoholu a krzywdzenie i zaniedbywanie dziecka oraz inne dysfunkcje rodzinne / Shanta R. Dube [i in.] // „Dziecko Krzywdzone”. – 2004, nr 8, s. 62-77
Czytelnia Pedagogiczna Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego [Związek między nadużywaniem alkoholu przez rodziców (tylko przez matkę, tylko przez ojca lub przez oboje rodziców) a formami krzywdzenia dzieci i prawdopodobieństwem wystąpienia innych negatywnych doświadczeń dziecięcych]
27. Dąbrowska Anna: Rodziny dysfunkcyjne: dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej / Anna Dąbrowska // „Zeszyty Wszechnicy Świętokrzyskiej”. – Z. 14 (2001), s. 101-113
Sygn. 233587 Czytelnia
28. Dudek, Tomasz : Społeczne przyczyny uzależnień / Tomasz Dudek // „Edukacja i Dialog”. – 2001, nr 3, s. 40-45
[Przyczyny uzależnień i grupa rówieśnicza, dysfunkcjonalność rodziny, znużenie i naśladowanie, brak zrozumienia w społeczeństwie]
29. Dysfunkcje i patologie w rodzinie // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. – 1995, nr 9, dod. „Przygotowanie do Życia”, s. 2-5
[Proces wychowania i socjalizacji dzieci i młodzieży w rodzinie]
30. Elias, Arleta : Świetlica środowiskowa / Arleta Elias // „Głos Nauczycielski”. – 2004, nr 16, dod., s. 4
[Prezentacja działalności świetlicy środowiskowej w Kobylinie. W załączeniu scenariusz ogniska dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych]

31. Faliszewska, Jolanta : Pomoc dziecku pomocą rodzinie : rozmowa z Jolantą Faliszewską, autorką podręczników do kształcenia zintegrowanego „Moja szkoła” i „Ja i moja szkoła” / rozm. przepr. Piotr Kowalczuk // „Przegląd Oświatowy”. – 2005, nr 11, s. 13-14
[Pojęcie rodziny dysfunkcyjnej. Praca z dzieckiem na etapie wczesnoszkolnym (pochodzącym z takiej rodziny)]
32. Garstka, Tomasz : Jakie role przyjmuje dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej? / Tomasz Garstka // „Gazeta Szkolna : aktualności”. – 2009, nr 25/26, s. 14-15
[W rodzinie dysfunkcyjnej panuje zaburzona komunikacja i zamieszanie w pełnionych rolach. Dziecko w takiej rodzinie może przyjąć następujące role: 1. Bohater rodzinny. 2. Kozioł ofiarny. 3. Zagubione dziecko. W artykule opisano funkcje poszczególnych ról, emocje i mechanizmy obronne dominujące u dziecka w danej roli. Przedstawiono też postawy nauczycieli, jakie powinien przyjmować nauczyciel, by udzielić wsparcia uczniowi]
33. Gąsior, Krzysztof : Czynniki zagrażające rozwojowi dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym na przykładzie Dorosłych Dzieci Alkoholików / Krzysztof Gąsior // „Alkoholizm i Narkomania”. – 2008, nr 3, s. 247-262
[Próba zweryfikowania związków zachodzących między dysfunkcjonalnością rodziny pochodzenia a wybranymi aspektami funkcjonowania psychospołecznego i objawami zaburzeń psychicznych u dorosłych dzieci alkoholików. W załączniku: Kwestionariusz życiorysowy - wskaźnik dysfunkcjonalności rodziny pochodzenia]
34. Ilnicka, Renata Małgorzata : Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym / Renata Małgorzata Ilnicka // „Praca Socjalna”. – R. 23, nr 5 (2008), s. 37-51
35. Jarosz, Ewa : Nadużywanie alkoholu a przemoc domowa wobec dzieci / Ewa Jarosz // „Wychowanie na co Dzień”. – 2005, nr 10/11, s. 11-14–

36. Karasowska, Aleksandra : Krzywdzenie dzieci w rodzinie alkoholowej / Aleksandra Karasowska // „Dziecko Krzywdzone”. – Nr 8 (2004), s. 6-17
37. Keller, Kamila : Terapia grupowa dla dzieci w wieku 5-7 lat z rodzin alkoholowych na podstawie doświadczeń Stowarzyszenia OPTA / Kamila Keller, Julia Amarowicz // „Dziecko Krzywdzone”. – Nr 8 (2004), s. 78-88
38. Kołodziej, Barbara : Patologia życia rodzinnego i jej konsekwencje dla wzrostu i wychowania dziecka / Babrara Kołodziej // „Nauczyciel i Szkoła”. – 2003, nr 3/4, s. [81]-106
[Wzorce w rodzinie dysfunkcyjnej. Dziecko w służbie na rzecz rodziny]
39. Kowalczyk-Jamnicka, Małgorzata : Przemoc dziecka w rodzinie / Małgorzata Kowalczyk-Jamnicka // „Edukacja i Dialog”. – 1998, nr 10, s. 55-60
[Wyniki badań rodzin dysfunkcyjnych. Formy przemocy stosowane przez rodziców]
40. Kowalewska, Ewa : W szkolnej świetlicy środowiskowej / Ewa Kowalewska // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. – 2000, nr 7, s.37-39
[Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych]
41. Kowaluk, Marzena : Przystosowanie do nauki szkolnej dzieci z rodzin nadużywających alkoholu / Marzena Kowaluk // „Lubelski Rocznik Pedagogiczny”. – T. 24 (2004), s. 105-115
42. Krasowska, Małgorzata : Dziecko z rodziny alkoholowej / Małgorzata Krasowska // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. – 2006, nr 10, s. 34-38

43. Krumin, Grzegorz : Nieprzystosowanie uczniów do wymagań szkoły / Grzegorz Krumin // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Pedagogiczne”. – [Nr] 91 (1991), s. [77]-96
[Czynniki determinujące nieprzystosowanie dziecka w szkole, objawy nieprzystosowania - wyniki badań]
44. Krumin, Lucyna : Niepowodzenia szkolne i ich niektóre przyczyny / Lucyna Krumin // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Pedagogiczne”. – [Nr] 91 (1991), s. [51]-75
45. Moroz, Agnieszka : Wykluczenie społeczne dzieci i młodzieży wywodzących się z rodzin dotkniętych przemocą : formy wykluczenia oraz sposoby przeciwdziałania / Agnieszka Moroz // „Nauczyciel i Szkoła”. – 2007, nr 1/2, s. 98-108
46. Następstwa dysfunkcyjności rodziny / pod red. Marka Heinego. – Wrocław : Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, 1997. – 99,[1] s. – (Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Pedagogiczne, ISSN 0137-1096 ; 117)
Syg. 223445 Czytelnia
47. Osterczy Leszek: Dylematy teorii i praktyki związane z pomocą rodzinie dysfunkcyjnej w okresie transformacji: oświatowej i socjalnej / Leszek Osterczy // „Inspiracje”. – 1998/1999, nr 5-1, s. 25-28
48. Pijący rodzice i dziecięce krzywdy // „Świat Problemów”. – 2005, nr 3, s. 10-11
[Nadużywanie alkoholu przez rodziców a dysfunkcja rodziny]
49. Pluta, Maria : Wybrane aspekty wsparcia społecznego młodzieży w wieku od 11 do 18 lat / Maria Pluta // „Opieka, Wychowanie, Terapia. – 2000, nr 2, s.32-33
[Wsparcie społeczne w rodzinach dysfunkcyjnych]

50. Prajsner, Mira : Rodzina dysfunkcyjna / Mira Prajsner // „Remedium”. – 2002, nr 5, s. 18-19
[Praca z dzieckiem z rodziny alkoholowej]
51. http://docs.google.com/gview?a=v&q=cache:U_KAZeB3trgJ:www.parpa.pl/download/remedium/prajsnermaj.pdf+dysfunkcyjno-%C5%9B%C4%87+wsp%C3%B3%C5%82czesnej+rodziny&hl=pl&gl=pl&pid=bl&srcid=ADGEEShXFHz9SayKgLnB_oW0ttfu-oZQIV0_5-HI-5UBOSLL1tvK8fDp7FamsnS7F2dDqwtqjWDusBZ-dHdgEtNH6meKg55nLbYEQRx0h3bEU1--ZMRBrMJRz96iIB-SpHvsZL-SO-VC63F&sig=AFQjCNHRF1TTR5yu1ourYB-bKIRe-SCAjHQ
52. Rawa, Anita Anna : Narkomani i ich rodziny / Anita Anna Rawa // „Problemy Rodziny”. – 2000, nr 2/3, s. 67-71
[Rodziny dysfunkcjonalne - omówienie badań]
53. Rybczyńska, Dorota : Funkcjonalność i dysfunkcjonalność rodziny : przyczyny, przejawy i środki zaradcze / Dorota Rybczyńska // „Problemy Narkomanii”. – 2002, nr 1, s. 20-28
54. Sadowska, Ludwika : Wpływ nadużywania alkoholu przez rodziców na stan rozwoju ich dzieci od najwcześniejszego okresu życia / Ludwika Sadowska // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Pedagogiczne”. – [Nr] 91 (1991), s. [197]-243
55. Sirdak, Alina : Szkolne problemy dzieci z rodzin z problemem alkoholowym / Alina Sirdak // „Nauczyciel i Szkoła”. – 2006, nr 1/2, s. [235]-252
[Rodzina - naturalne środowisko wychowawcze. Rodzina funkcjonalna, rodzina dysfunkcjonalna - cechy charakterystyczne. Alkoholizm jako choroba rodzinna. Problemy dzieci alkoholików w szkole. Rozpoznanie dzieci alkoholików wśród uczniów. Pomaganie dzieciom alkoholików w warunkach szkolnych]

56. Skrzypczyk, Witold : Dzieci alkoholików - czy można im pomóc? / Witold Skrzypczyk // „Dziecko Krzywdzone”. – Nr 8 (2004), s. 89-96
Czytelnia Pedagogiczna Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
57. Smrokowska-Reichmann, Agnieszka : Interwencja na rzecz dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej : anamneza przypadku - ocena zagrożeń - interwencja - profilaktyka. Cz. 3 / Agnieszka Smrokowska-Reichmann // „Wspólne Tematy”. – 2008, nr 5, s. 18-26
[Wybrane aspekty interwencji w sytuacji braku współpracy ze strony rodziców]
58. Sokołowski, Jarosław : Zapobieganie / Jarosław Sokołowski // „Wychowawca”. – 1998, nr 7/8, s. 46-47
[Możliwości pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, zapobieganie zjawiskom nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży]
59. Spatz Widom Cathy : Nadużywanie alkoholu jako czynnik ryzyka i konsekwencja krzywdzenia dzieci / Cathy Spatz Widom, Susane Hiller-Sturmhofel ; tł. Anna Ossowska // „Dziecko Krzywdzone”. – Nr 8 (2004), s. 35-45
Czytelnia Pedagogiczna Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
60. Szczepkowski, Jacek : Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych / Jacek Szczepkowski // „Wychowanie na Co Dzień”. – 2001, nr 7/8, s. 16-17
[Zachowanie dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym lub narkotykowym]
61. Szumigalska, Maria : Dysfunkcjonalność rodziny - efekt przemian społecznych w Polsce / Maria Szumigalska // „Praca Socjalna”. – 2007, [nr 2, s. [27]-53
[Pojęcie i znaczenie rodziny w procesie wychowawczym. Przemiany polskiej rodziny w okresie transformacji. Czynniki warunkujące degradację rodziny. Zjawisko alkoholizmu w rodzinie. Uwarunkowania rodzinne nieprzystosowania społecznego oraz przestępczości młodzieży]

62. Ślaski, Sławomir : Czynniki ryzyka i zasoby w procesie rozwoju dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym - przegląd badań / Sławomir Ślaski // „Psychologia Rozwojowa”. – T. 11, nr 4 (2006), s. 53-61
63. Ślaski, Sławomir : Psychologiczne problemy dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym - aktualny stan badań / Sławomir Ślaski // „Studia Psychologica”. – R. 3[5], nr 5 (2004), s. 233-242
64. Świętochowski, Waldemar : Rodzina jako zbiorowy pacjent / Waldemar Świętochowski // „Zeszyty Naukowe / Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi”. – 2000, nr 8, s. 105-116
[Systemowa terapia rodzin. Kryteria diagnostyczne, pozwalające na rozpoznanie dysfunkcjonalności całego systemu rodzinnego]
Czytelnia Główna Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
65. Tyl, Magdalena : Dysfunkcjonalność rodziny a bezdomność / Magdalena Tyl // „Praca Socjalna”. – 2005, [nr] 1, s. [46]-59
[Definicja bezdomności. Zależności między dysfunkcjonalnością rodziny a jej wpływem na indywidualne losy bezdomnych]
66. Wasilewska, Katarzyna : Trudności z formowaniem poczucia własnej tożsamości u dziecka wychowywanego w rodzinie z problemem alkoholowym / Katarzyna Wasilewska // „Wychowanie na Co Dzień”. – 2004, nr 10/11, s. 18-20
67. Węgierski, Zbigniew : Eurosieroctwo w Polsce jako problem społeczny i pedagogiczny / Zbigniew Węgierski // „Wychowanie na Co Dzień”. – 2008, nr 6, s. 3-5
[Emigracja zarobkowa Polaków przyczyną dysfunkcji w rodzinach. Sieroctwo naturalne, społeczne, eurosieroctwo - przyczyny i skutki]
68. Zdrowienie rodziny alkoholowej // „Na Temat”. – 2006, z. 3, s. 16-19
[Rodzina dysfunkcjonalna - cechy takiej rodziny. Leczenie choroby alkoholowej w rodzinie]

69. Zamarlik-Mazurek, Monika : Alkoholizm chorobą rodzinną / Monika Zamarlik-Mazurek // „Wychowawca”. – 2008, nr 11, s. 28-29
[Pojęcie alkoholizmu, przebieg i symptomy choroby, przejawy dysfunkcji w rodzinie z problemem alkoholowym. Dziecko w rodzinie alkoholowej - zaburzenia osobowości, zachowania]